

Про сімейну форму навчання освіти як спосіб організації індивідуального навчання.

**Що таке сімейна
форма здобуття
освіти?**

ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ (ст.9 Закону України «Про освіту»)

ІНСТИТУЦІЙНА:

- очна (денна, вечірня)
- заочна
- дистанційна
- мережева

ІНДИВІДУАЛЬНА:

- екстернатна
- сімейна (домашня)
- педагогічний патронаж
- на робочому місці

ДУАЛЬНА

Відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160) та статті 9 Закону про освіту формами здобуття освіти в закладі є:

Очна (денна)

- форма здобуття освіти - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, що передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі.

Екстернатна

- форма здобуття освіти (екстернат) - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства.

Сімейна (домашня)

- форма здобуття освіти - це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Оцінювання результатів навчання та присудження освітніх кваліфікацій здійснюються відповідно до законодавства.

Педагогічний патронаж

- це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.

Будь-яка форма здобуття освіти, у тому числі сімейна (домашня), передбачає зарахування особи до закладу освіти.

Заклад освіти може організовувати здобуття освіти за будь-якими формами, визначеними законодавством, за наявності необхідних ресурсів

Для організації будь-якої форми здобуття освіти можуть застосовуватися дистанційні технології

Форми здобуття освіти, за якими заклад освіти організовує навчання, можуть визначатися у статуті закладу освіти або відповідне рішення приймається педагогічною радою закладу освіти і вводиться в дію наказом керівника закладу освіти.

**Як організувати
сімейну форму
здобуття освіти?**

Зарахування на сімейну форму здобуття освіти проводиться до початку навчального року.

Переведення - може відбуватися протягом навчального року, але не пізніше ніж **за 3 місяці** до проведення річного оцінювання чи ДПА

Відповідальність за здобуття освіти **несуть батьки**. Для спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти батьки можуть використовувати портфоліо, в якому фіксуються навчальні досягнення.

Щоб змінити форму навчання, необхідна **заява одного з батьків** дитини. Спершу заяву розглядає директор.

1. Директор інформує батьків про всі нюанси такого навчання.
2. Школа складає **індивідуальний план** для дитини.
3. Директор має видати відповідний наказ.

Здобувачі освіти за сімейною (домашньою) формою (крім тих, які навчаються за Державним стандартом початкової освіти) проходять оцінювання навчальних досягнень не рідше ніж 4 рази на рік, у тому числі підсумкове (семестрове/піврічне та річне), а також атестацію.

Як оцінювати?

Формувальне оцінювання відбувається шляхом спостереження за здобувачем освіти у різних видах навчальної діяльності або за допомогою інших засобів формувального оцінювання.

Формувальне та завершальне (підсумкове) оцінювання відбувається за спільної участі педагогічного працівника та одного з батьків і може бути організовано в освітньому середовищі, звичному для здобувача освіти.

Проводять оцінювання навчальних досягнень учня (учениці) з урахуванням вимог п. 6, 7 розділу III, п. 2 розділу V Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти (у редакції наказу МОН України від 10.07.2020 р. № 955) згідно графіка оцінювання навчальних досягнень учня (учениці)

Навчальний час для проведення оцінювання визначає заклад освіти, але **не більше ніж 3 навчальні дні упродовж навчального року** для формувального оцінювання та **не більше ніж 2 навчальні години** для завершального оцінювання

Навчальний час для проведення оцінювання **визначається** з урахуванням вимог до організації освітнього процесу **відповідно до державних санітарних правил і норм.**

Завдання для підсумкового оцінювання та атестації **складає заклад освіти** з урахуванням очікуваних результатів навчання, встановлених в освітній програмі та навчальних програмах з окремих предметів, а також особливостей засвоєння освітньої програми, визначених індивідуальним навчальним планом.

Якщо за результатами підсумкового оцінювання та/або атестації здобувачів освіти **встановлено рівень їх навчальних досягнень не нижче середнього**, вони **можуть продовжувати навчання за сімейною (домашньою) формою**

Оцінювання

Якщо за результатами підсумкового оцінювання здобувачів освіти за **одним або кількома навчальними предметами встановлено початковий рівень їх навчальних досягнень або здобувачі освіти не пройшли підсумкового оцінювання** без поважних причин, вони **можуть повторно пройти оцінювання протягом місяця** (у межах навчального року).

Якщо за результатами повторного оцінювання встановлено **початковий рівень навчальних досягнень**, вони **можуть бути переведені на інституційну форму здобуття освіти** відповідно до рішення педагогічної ради закладу освіти

Переваги

- ▶ можливість розтягувати процес навчання або, навпаки, проходити програму декількох класів за один рік;
- ▶ дитина вчиться розраховувати тільки на себе і тільки на свої знання;
- ▶ можливість більш поглибленого вивчення предметів, які цікавлять;
- ▶ дитина на деякий час позбавлена шкідливого впливу (хоча багато психологів вважають це недоліком);
- ▶ батьки можуть коригувати недоліки шкільної програми

Недоліки

- ▶ відсутність колективу: дитина не вчиться працювати в команді;
- ▶ немає досвіду виступів на публіці і відстоювання своєї думки перед однолітками;
- ▶ у дитини немає стимулу робити домашнє завдання кожен день;
- ▶ високі вимоги до педагогічних і спеціальних компетенцій батьків.

Процес організації сімейного (домашнього) навчання

1. Заява від батьків.
2. Наказ по школі .
3. Лист у службу у справах дітей.
4. Положення.
5. Навчальний план.
6. Графік консультацій .
7. Графік проведення оцінювання.
8. Наказ в кінці навчального року про переведення до наступного року навчання.

